

Punt, Komma, Andere Lijn

WIM CLAEYS

Voltooid geleefde tijd

Liv Laveyne

Gezien op 12 februari 2026

Vooruit, Gent

“Punt, komma, andere lijn.” Dat is wat de moeder van Wim Claeys altijd zegt om een discussie te beëindigen. Maar nu wil ze er écht een punt achter zetten. Achter het leven. Ze is 90 jaar oud en wil euthanasie. Cabaretier en Gents volkszanger Wim Claeys maakt er met ‘Punt, Komma, Andere Lijn’ een aangrijpende voorstelling over.

20 MAART 2026

De naam Wim Claeys doet misschien niet meteen een belletje rinkelen, maar in Gent is hij een begrip met zijn grote rollende ‘r’. Als gepassioneerde voorvechter van het Gentse dialect houdt hij de erfenis van volkszangers als Walter De Buck en Karel Waeri levend. Niet alleen in taal maar zeker ook in geest. De liederen van zijn voorgangers blinken immers niet alleen uit in de humor maar ook in het verzet tegen autoriteit en menselijke wantoestanden. En laat deze cabaretvoorstelling net al deze klokken luiden. Er mag dan een wetgeving zijn rond euthanasie voor wie ongeneeslijk ziek is of ondraaglijk psychisch lijden kent, maar wat als je niks levensbedreigend scheelt maar je ‘gewoon oud en op’ bent? Als de tegenwoordig geleeden tijd doet verlangen naar voltooid geleefde tijd?

Meer dan een verhaal over een moeder die wil sterven is ‘Punt, Komma, Andere Lijn’ ook een verhaal van een zoon die een wens probeert te begrijpen.

Zoals de moeder Wim Claeys. Ze is negentig, ziet nog weinig, zit al enkele jaren in een rusthuis en vindt dat het welletjes is geweest. Haar leven is geleefd maar een voltooid leven is geen reden om de stekker eruit te trekken. Meer dan een verhaal over een moeder die wil sterven is ‘Punt, Komma, Andere Lijn’ ook een verhaal van een zoon die een wens probeert te begrijpen en in te willigen. Aan de rationele kant loopt hij aan tegen een systeem, emotioneel kijkt hij aan tegen een afscheid waar niemand misschien ooit echt klaar voor is. Iedereen (er)kent de fases van rouw, maar wat met die fases van afscheid die zich verraderlijk al veel vroeger inzetten, waar geleidelijk de ouder-kind relatie kantelt: wie smeert

wiens boterhammen?

Galgenhumor

'Punt, Komma, Andere Lijn' zou makkelijk een tearjerker van jewelste kunnen zijn of een drammerig pamflet voor euthanasie maar daar onthoudt Claeys zich slim van weg. Hij is immers - net als zijn moeder - gezegend met heerlijke galgenhumor. Het decor (waarmee -een beetje gemiste kans- weinig wordt gedaan) is een wasmolen waaraan allerlei spullen hangen, als was het een uitverkoop van huisraad. Want in het idee om de voorstelling niet te zwaar op de hand te laten zijn maakt Claeys geregeld 'uitstapjes' naar andere zaken zoals het vaderschap in tijden van Gen Z of de immobiliënmarkt (want er komt wat kijken bij de verkoop van een huis om de kosten van het tehuis te kunnen betalen). Het zijn misschien niet de meest interessante uitweidingen en er zit voor ons een limiet aan het aantal te verdragen woordspelingen maar zo creëert Claeys wel lucht en komt de boodschap des te harder binnen.

Claeys vermijdt de tranentrekkerij en injecteert zijn voorstelling met genoeg galgenhumor.

Sterkst zijn immers de momenten waarin Claeys vertelt over dat afscheidsproces. De *tristesse* van een kamer in een woonzorgcentrum maakt hij poëtisch zintuigelijk wanneer hij de zware duffe lucht die er hangt beschrijft alsof je er 'een lepel lucht kan scheppen'. Claeys vermijdt echter tranentrekkerij en injecteert zijn voorstelling met genoeg galgenhumor. Je avondeten om 17u geserveerd en dan op je kin kloppen tot 8u daags nadien in het WZC? Dat heet toch gewoon hip *intermittant fasting*? Of neem nu het 'verstrooiboekje', dat de familie voor haar heeft gemaakt: met herinneringen, anekdotes, foto's en tekeningen om af en toe door te bladeren en te 'verstrooien'. Want dat maakt Claeys ook vooral invoelbaar: dat de liefde van (klein)kinderen aanloopt tegen de praktische bezwaren en een zorgsysteem waarin er in onze samenleving eigenlijk onvoldoende alternatieven zijn.

Vonkel

Wat doe je bij een doodswens die zoveel malen wordt herhaald? Claeys gaat op zoek en komt uit bij Vonkel, een vzw die mensen met een euthanasiewens begeleidt en licht aan het einde van het tunnel laat zien voor de moeder van Claeys. Reden tot euthanasie kan immers ook zijn: geriatrische polypathologie. Dat impliceert dat alle kwalen bijeengeteld ook een reden tot euthanasie kunnen zijn bij mensen van hoge leeftijd.

Naast een scherpe tong, een soms *vuile muile* en een poëtische inborst heeft Claeys ook nog zijn accordeon.

Zo vertelt hij in de show hoe hij zijn ma als verjaardagscadeau de papieren overhandigt om de euthanasieprocedure in gang te steken. "Ik gun haar de hoop op geen toekomst," zegt hij tegen het publiek. En tegen zijn moeder (die aanwezig is bij de première): "En nu is het aan u ma. Ge moet alleen de datum nog kiezen. Dat kan ik niet voor u doen." Zoals een ouder de fiets loslaat zonder steunwielletjes, laat het kind de ouder los.

Naast een scherpe tong, een soms *vuile muile* en een poëtische inborst heeft Claeys ook nog zijn accordeon. Wanneer hij het instrument omgordt en zingt

‘Het feest is gedaan’ gaan de armhaartjes rechtop. Als hij ook nog of stukjes ‘Cello Suites’ van Bach speelt “omdat mijn moeder dat zo schoon vindt” komt het water in de ogen.

Claeys ontroert en zet zo een cruciaal en beladen thema op de agenda met voldoende ademruimte om te lachen. Misschien had ik nog meer scherpe maatschappijkritiek à la Waeri willen horen of de kraak in de stem en de barst in het harnas van die andere Gentse liedjesgoden Kommil Foo maar Claeys zoekt vooral het licht in het donker. Gelukkig maar. Wat zeker is, is dat Claeys verhaal meer gehoord mag en moet worden. Laat die Gentse -r maar rollen over de tong maar vooral het debat. Punt, komma, andere lijn. Laat het vooral een open einde zijn.